

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16C/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321201430
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5321201430.5

Uznesenie

Okresný súd Čadca v spore žalobcu: Ľ. F., narodený XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX, XXX XX Č., zastúpeného JUDr. Antonom Kupšom, advokátom s miestom výkonu činnosti Moyzesova ul. 34, 022 01 Čadca proti žalovaným: 1. K. B., 2. K. K., r. K., žalovaní v rade 1. a 2. na neznámom mieste, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdkova cesta 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takto

rozhodol:

I. Konanie **z a s t a v u j e**.

II. Žalovaným v rade 1. a 2., zastúpeným Slovenským pozemkovým fondom, náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou, podanou na súde dňa 17.05.2021, v spojení so zmenou žaloby zo dňa 29.07.2021 domáhal voči žalovaným v rade 1. a 2., zastúpeným Slovenským pozemkovým fondom, zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie T., obec T., okres Č., a to k parcelám EKN XXXXX - orná pôda o výmere 1034 m², EKN XXXXX- orná pôda o výmere 768 m², EKN XXXXX- orná pôda o výmere 1047 m², EKN XXXXX- orná pôda o výmere 817 m². Súdne konanie sa začalo doručením žaloby súdu dňa 17.05.2021 v zmysle ustanovenia § 156 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého sa konanie začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

2. Súd rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 16C/31/2021-39 zo dňa 05.08.2021 tak, že žalobu zamietol a žalovaným náhradu trov konania nepriznal. Dôvodom zamietnutia žaloby bola skutočnosť, že žalobca je ženatý a podľa listu vlastníctva nadobudol sporné nehnuteľnosti (spoluvlastnícky podiel k nim) počas trvania manželstva, pričom však počas trvania manželstva a počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov nemôže nadobúdať veci do svojho výlučného vlastníctva. V žalobe chýbali rozhodujúce skutkové tvrdenia ohľadne toho, či došlo k zrušeniu BSM za trvania manželstva a či dotknuté nehnuteľnosti budú slúžiť len k výkonu povolania jedného z manželov. V nadväznosti na ustanovenie § 143 Občianskeho zákonníka tak súd nemohol prikázať nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalobcu. Zároveň súd zamietol žalobu aj z dôvodu, že nebol dodržaný okruh nútených spoločníkov podľa § 78 ods. 1,2 CSP v spojení s ustanovením § 143 Občianskeho zákonníka. Manželka žalobcu netvorila okruh strán konania, preto nemohol súd prikázať vec ani do BSM. Proti rozhodnutiu podal odvolanie žalobca, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 10Co/116/2021-62 zo dňa 27.10.2021 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodom zrušenia bolo, že žalobca, aj keď je ženatý môže nadobúdať počas trvania manželstva (BSM) veci aj do svojho výlučného vlastníctva a v danom prípade je potrebné pri vlastníckych vzťahoch vychádzať z údajov zapísaných v katastri nehnuteľnosti (§ 70 ods. 1,2 zákona č. 162/1995 Z. z.). Na liste vlastníctva

č. XXXX, katastrálne územie T. sú ako podieloví spoluvlastníci zapísaní len žalobca a žalovaní v rade 1. a 2., teda nie manželka žalobcu. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ okresný súd išiel vo svojich úvahách a východiskách nad rámec predmetnej zákonnej domnienky, mal žalobcu o uvedenom upovedomiť, resp. ho vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP). Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v závere poukázal aj na vymedzenie a označenie žalovaných subjektov z hľadiska ich procesnej subjektivity (§ 61 CSP). Z listu vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie T. vyplýva, že žalovaní v rade 1. a 2. nadobudli spoluvlastnícke podiely na dotknutých nehnuteľnostiach v roku 1926 (Čd. 4436/1926). Možno preto predpokladať s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou, že už nežijú, a teda nemajú spôsobilosť na práva a povinnosti; t. j. ani procesnú subjektivitu. Odvolací súd bol toho názoru, že aj keby nehnuteľnosti nadobudli hneď po narodení, čo je v reáliách života na Kysuciach v dvadsiatych rokoch minulého storočia skôr veľmi výnimočný prípad, aktuálne by mali obaja minimálne 94-95 rokov; čo je veľmi výnimočný vek dožitia v podmienkach populácie v Slovenskej republike. Z uvedeného je zrejmé, že v danom konaní je problematická ich procesná subjektivita. Odvolací súd ďalej poukázal na to, že z dokladov, ktoré predložil žalobca (potvrdenie Obce T. zo dňa 11.05.2021 na č. listu 7 spisu), vyplýva, že označená obec nemá vedomosť o tom, či žalovaní žijú. Keďže žalobca je pánom sporu, nesie zodpovednosť aj za náležité označenie žalovaných subjektov, čo platí aj pre tzv. neznámych vlastníkov, či vlastníkov na neznámom mieste. Zo žaloby nevyplývalo, že by žalobca vyvinul primeranú (takú, ktorú je namieste od neho požadovať) iniciatívu, resp. aktivitu za účelom zistenia ďalších identifikačných údajov týkajúcich sa žalovaných a vôbec preukázania ich procesnej subjektivity; prípadne zistenia ich právnych nástupcov. Odvolací súd teda uviedol, že primárnou úlohu okresného súdu bude vyzvať žalobcu na odstránenie nejasností ohľadne procesnej subjektivity žalovaných. Až ak bude danosť tejto procesnej podmienky konania náležite splnená, je prípustné prikrčiť k vecnému posúdeniu prejednávaného prípadu. Odvolací súd zároveň zrušil aj výrok o nároku na náhradu trov konania ako výrok závislý od meritórneho výroku. Poukázal na to, že v novom rozhodnutí okresný súd rozhodne v zmysle ustanovenia § 396 ods. 3 CSP aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

4. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

5. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

6. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Súd uvádza, že právnym názorom odvolacieho súdu uvedenom v uznesení Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/116/2021-62 zo dňa 27.10.2021 o tom, že je potrebné skúmať danosť procesnej podmienky konania na strane žalovaných, a to či tieto subjekty majú procesnú subjektivitu, je súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1,2 CSP viazaný. Záväzným právnym názorom sú okrem súdu prvej inštancie viazané aj strany konania a advokáti. Súd preto vyzval právneho zástupcu žalobcu výzvou zo dňa 12.11.2021 aby v nadväznosti na zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Žiline (odseky 11, 12, 13, 14) v lehote 30 dní uviedol a preukázal dôkazmi, či žalovaní v rade 1. a 2. žijú a či žili ku dňu podania žaloby (§ 62, § 161 CSP). V opačnom prípade vzhľadom k záverom odvolacieho súdu (odsek 11) súd bude vychádzať z dôvodného predpokladu, že ku dňu podania žaloby nežijú a konanie zastaví. Súd môže konať podľa § 63 CSP s právnymi nástupcami len vtedy, ak strana konania zomrela po podaní žaloby. Z odseku 11 zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaní zomreli pred podaním žaloby. Zároveň bol žalobca vyzvaný, aby žalobu podľa § 138 CSP vzal späť ako zjavne nedôvodnú a podal novú, riadnu žalobu s označenými právnymi nástupcami žalovaných pod sankciou zamietnutia žaloby (§ 78 ods. 1,2 CSP).

8. Na výzvu súdu žalobca reagoval podaním zo dňa 07.12.2021, v ktorom uviedol, že pri podávaní žaloby vychádzal z údajov na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie T., na ktorom boli žalovaní

označení len menom a priezviskom. Iný identifikačný údaj sa na liste vlastníctva nenachádza. Poukázal na ustanovenie § 70 ods. 1 katastrálneho zákona a na to, že údaje, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva sú záväzné pokiaľ sa nepreukáže opak. Žalobca tvrdil, že pri podaní žaloby označil podielových spoluvlastníkov (žalovaných) údajmi, ktoré sú dostupné v evidenciách a uviedol v žalobe, že ide o neznámych podielových spoluvlastníkov, ktorých podiely spravuje Slovenský pozemkový fond. Tieto osoby skúmal v príslušných evidenciách- na matrike obce T., avšak samotná obec ako orgán štátnej správy nemá o týchto osobách žiadnu vedomosť, nevie kde sa nachádzajú, aký je ich dátum narodenia, prípadne úmrtia, a teda nevie tieto osoby relevantne identifikovať. Tvrdil, že o tom, že vyvinul takúto snahu riadne identifikovať a označiť žalovaných, predložil súdu potvrdenie obce, v ktorej je jasne uvedené, že tieto osoby sú v obci neznáme a nie je známy ich pobyt. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline spisovej značky 9Co/64/2019 zo dňa 28.03.2019, podľa ktorého mal žalobca za to, že vyvinul pri podávaní žaloby dostatočnú snahu a iniciatívu, aby žalovaných riadne označil. K vyjadreniu žalobca nepriložil žiadne dôkazy.

9. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

10. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

11. Podľa § 7 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jeho smrť inak. Za mŕtveho súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

12. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

13. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 161 ods. 3 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Prítom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Jednou zo základných podmienok konania je spôsobilosť byť stranou konania. Spôsobilosť byť stranou konania znamená spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon priznáva stranám konania. Právnu úpravu spôsobilosti byť stranou konania obsahuje ustanovenie § 61 CSP, podľa ktorého má túto spôsobilosť ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva. V občianskoprávných vzťahoch majú spôsobilosť byť stranami konania predovšetkým fyzické osoby, pričom ich spôsobilosť vzniká narodením a zaniká smrťou. Ak je v žalobe označený žalovaný, ktorý nemá spôsobilosť byť stranou konania, ide o nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Ten, kto nemá spôsobilosť byť stranou konania, nemôže v civilnom konaní vstúpiť do procesného vzťahu. V takto vadne začatom konaní nemôže vzniknúť procesnoprávny vzťah, pretože už od začiatku chýba jedna zo základných podmienok konania- spôsobilosť byť stranou konania. Súd je povinný prihliadať na tento nedostatok podmienky konania a konanie v takomto prípade zastaviť. V prípade neodstraniteľného nedostatku podmienky konania súd nemôže v konaní pokračovať a je povinný konanie zastaviť a do takto začatého konania nemôže pristúpiť ďalší účastník.

16. Záväzným právnym názorom odvolacieho súdu uvedenom v uznesení Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/116/2021-62 zo dňa 27.10.2021 o tom, že je potrebné skúmať danosť procesnej podmienky konania na strane žalovaných, a to či tieto subjekty majú procesnú subjektivitu, je podľa § 391 ods. 1, 2 CSP viazaný prvostupňový súd, strany konania, advokáti. V danom prípade nedošlo k zmene skutkového stavu od rozhodnutia odvolacieho súdu, ani k zmene záväzného právneho názoru na základe zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu. Žalobca nepodal dovolanie, nedoručil žiadne dôkazy, ktoré by mohli zmeniť skutkový stav. Samotné tvrdenia žalobcu bez dôkazov nemôžu zmeniť skutkový stav, ani záväzný právny názor.

17. V nadväznosti na uvedené tvrdenia a v nadväznosti na ustanovenia § 391 ods. 1,2 CSP a § 61 CSP je záväzný právny názor odvolacieho súdu čo do subjektivity neznámych žalovaných v rade 1. a 2., zastúpených Slovenským pozemkovým fondom, zapísaných na liste vlastníctva č. 4564, katastrálne územie Zákopčie vyjadrený jednoznačne. Zo záväzných údajov listu vlastníctva č. 4564, katastrálne územie Zákopčie podľa § 70 ods. 1,2 katastrálneho zákona nevyplýva len to, že sú neznámi, že sú zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, ale aj to, že nehnuteľnosti nadobudli v roku 1926 (Čd 4436/1926), čo dalo odvolaciemu súdu istotu, že ku dňu podania žaloby, t. j. ku dňu 17.05.2021, nežijú (2021-1926= 95), treba aplikovať § 61 CSP a keďže žalobca nepreukázal opak, aj § 62 CSP a § 161 CSP a konanie voči neexistujúcim subjektom zastaviť pre neodstrániteľnú prekážku postupu konania. Žalobca mal možnosť predložiť dôkazy- kúpnu zmluvu Čd 4436/1926, výpis z PKN vložky, resp. zo zbierky listín a preukázať, či uvedené subjekty sú živé, alebo mŕtve a kto sú ich právni nástupcovia. Pri realizácii záväzného právneho názoru odvolacieho súdu bol nečinný. Samotné tvrdenia bez dôkazov nemajú žiadnu dôkaznú silu, navyše sú v rozpore so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu.

18. Podľa záväzného právneho názoru odvolacieho súdu týkajúceho sa procesnej subjektivity žalovaných a z dôvodu, že súd nemal preukázané zo strany žalobcu ako pána sporu dôkazmi opak, ustálil s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou, že žalovaní v rade 1. a 2., vzhľadom na nadobudnutie sporných nehnuteľností a roku podania žaloby (2021-1926=95), v čase podania žaloby už nežili, a teda nemali spôsobilosť na práva a povinnosti, teda ani procesnú subjektivitu. Ich nespôsobilosť na práva a povinnosti a nedostatok ich procesnej subjektivity v čase začatia konania vykazuje taký nedostatok podmienok konania, ktorý nemožno odstrániť. Na tento nedostatok konania súd v zmysle § 161 CSP prihliada priamo zo zákona. Z uvedených dôvodov súd konanie výrokom I. tohto uznesenia podľa § 161 ods. 2 CSP, § 61 CSP a § 62 CSP a s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu zastavil.

19. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

20. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

22. V danom prípade sa toto konanie týmto uznesením končí, a preto súd rozhodol o nároku na náhradu trov celého konania (prvostupňového aj odvolacieho). Pri rozhodovaní o trovách konania súd postupoval podľa § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Otázkou zavinenia súd skúma z procesného hľadiska. V danom prípade žalobca zavinil zastavenie konania, pretože žaloval neexistujúce subjekty, ktoré nemali procesnú subjektivitu v čase podania žaloby. Nárok na náhradu trov konania tak vznikol žalovaným. Z obsahu súdneho spisu mal súd zistené, že žalovaným v konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli a ani si ich neuplatnili. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol nielen o nároku na náhradu trov konania, ale už aj o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným (právny názor vyplýva z uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016). Súd poukazuje na to, že pri rozhodovaní o nepriznaní náhrady trov konania prihliadol aj na článok 17 CSP a z dôvodu hospodárnosti konania rozhodol o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným.

Poučenie:

1. Proti výroku I. tohto uznesenia je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 357 písm. a/ CSP).

2. Proti výroku II. tohto uznesenia je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 357 písm. m/ CSP).

Odvolať možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia Okresnému súdu Čadca (v prípade listinnej podoby v dvoch písomných vyhotoveniach).

Odvolať je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde, ktorým je Krajský súd v Žiline (§ 362 ods. 2 CSP).

Odvolať možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe (§ 125 ods. 1 CSP).

Odvolať urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanú podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Odvolať urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ meniť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolať podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.